

Uiharni

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LESNA SLOVENIJA GRADEC GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA 6. SOL. 6.

LETO X — STEVILKA 6

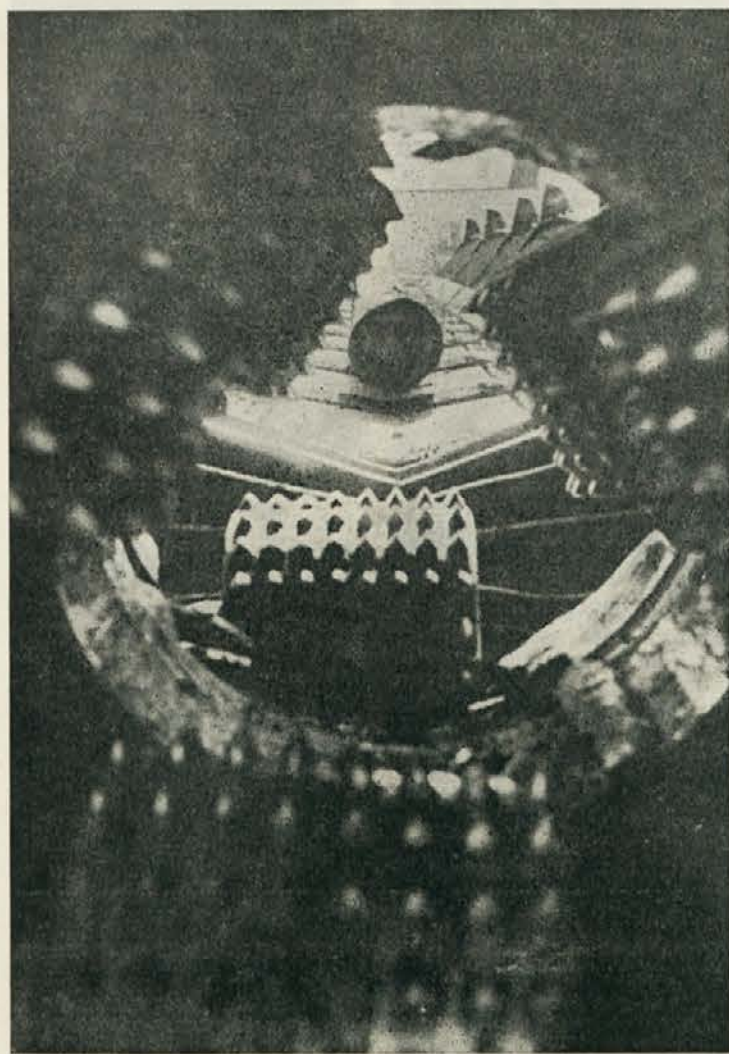
JUNIJ 1977

POSTNINA PLAČANA

BREZ IDEJE IN SPODBUDE TUDI REZULTATOV NI

Res, da je osmi marec že krepko za nami, pa vendar, ko smo vam predstavili obrat za kooperacijo Radlje, smo nekaj malega zapisali tudi o skrbi za kmečke žene in prizadevanjih, ki so jih na tem področju dela v Radljah po zaslugi tov. Modic Tonke že zastavili. To in pa moralna dolžnost novinarja, da o teh rezultatih seznanimo širšo javnost, me je napotila v Radlje, da bi o teh prizadevanjih in prvih uspehih zapisal kaj več.

Najprej dejstva. Leta 1974 so ustanovili 17 članski odbor kmečkih žena, ki si je zadal nalogo, da bo ženam — kmetijskim proizvajalkam, ki so bile vsa leta potisnjene ob stran, nudil možnost za izobraževanje.

Ne, ne. To ni prizor iz filma Čeljusti, temveč pogled skozi Camblor stroj, bolje rečeno, skozi njegove čeljusti — foto: F. Jurač

V razgovoru sta sodelovali predsednica odbora Ana VERDNIK iz Dravč in začetnica ter idejni vodja organiziranja izobraževanja Tonka MODIC, referent za gojenje pri obratu za kooperacijo v Radljah.

Predsednica odbora je povedala, da se v odboru pogovorijo o vsebini in oblikah izobraževanja, da pa jim pri organiziranju le-tega veliko pomaga tovarišica Tonka. Same tečaje pa strokovno vodijo strokovnjaki od zunaj iz Radia Radlje, Višje agronomske šole Maribor itd.

Zanimivo je reševanje finančnih problemov. Stroške delno pokriva Skupnost za pospeševanje kmetijstva, svoje pa prispevajo tudi Gorenje Muta, Obrat za kooperacijo in Kmetijska zadruga. Prav je, da javno pohvalimo kolektiv OZD Gorenje Muta. Razveseljivo je, da kaže veliko razumevanja za probleme kmečkih žena delovna organizacija, ki nima neposrednih stikov in poslov s kmeti in kmečkimi ženami.

»Poklonili so nam tri popolne komplete malih gospodinjskih aparatov in nam pomagali pri nakupu šivalnih strojev za tečaje,« sta zadovoljno povedali obe sogovornici.

»Delo organiziramo preko obrata za kooperacijo. Stremimo za tem, da bi ženam nudili čim več strokovnega znanja iz tistih področij, ki ženam pri njihovem vsakdanjem delu najbolj koristijo. Organizirali smo kuharski in šiviljski tečaj, predavanja o živinoreji, o zdravstvenem varstvu, o kmečkem turizmu in seveda predavanja iz spoznavanja naše družbene ureditve,« je povedala zgovorna in aktivna predsednica odbora ter dodala, da vlada med kmečkimi ženami veliko zanimanje za take oblike izobraževanja.

»V dveh letih aktivnega delovanja z ženami je šlo skozi različne oblike izobraževanja že preko sto žena. Želimo pa, da bi lahko zajeli v to delo žene na celotnem področju obrata za kooperacijo Radlje.

Menim, da pomenijo take oblike izobraževanja kmečkih žena neprisiljeno in spontano obliko družbenega osveščanja žena, ki lahko, če so družbeno osveščene še kako vplivajo na razvoj in organiziranost kmetijstva,« je menila tovarišica Modicova. Temu mnenju se tudi sam pridružujem, saj sem prepričan, da lahko taka skrb kmečkim ženam obrodi dobre sadove.

(Nadaljevanje na 2. strani)

BERETE LAHKO:

- Brez ideje in vzpodbude tudi rezultatov ni
- Predstavljamo vam: O K Dravograd
- Vaš delegat: Vinko Kadiš
- Novice in dogodki iz naših TOZD:
- TP Prevalje: Tovarna večja zmogljivosti
- OK Dravograd: Ob tednu gozdov: Solarji so pogozdovili
- Portret sodelavca: Vili Vravnik
- Clovek, delo in kultura:
- Pismo Prešernove družbe
- Vsebina in oblike kulturnega delovanja v TOZD 3
- Če solza umre
- Slovo od Jedlovčnika
- Za (ne) resne ljudi
- Prosta učna mesta v TOZD Transport in servisi
- Šport in rekreacija: Kegljanje
- Kmetje kooperanti

Primarij dr. Stane Strnad: Rad imam ljudi s katerimi sem živel vso življenje

Človek, ki ga poznamo

Primarij dr. Stane Strnad je 6. maja letos slavlil 75-letnico. V slovenjegraški bolnišnici, katere dolga leta je bil predstojnik, so mu ob tem življenjskem jubileju pripravili pristrčno slovesnost. Primarij dr. Stane Strnad je človek, ki ima za seboj bogato življenje. Skoraj ni človeka pod Pohorjem, pod Uršljo goro, na Graški gori in Razborju, ki tega plemenitega in humanega človeka ne bi poznal. Tod okoli pa, tudi daleč na okoli, ni menda hiše v katero ni stopil podnevi ali ponoči primarij dr. Stane Strnad in prinašal težkim bolnikom zdravje. Nešteto jih je, ki jim je rešil življenje. Ko je leta 1936. dr. Stane Strnad prišel v slovenjegraško bolnišnico, kot mlad kirurg, je kaj hitro postal tudi predstojnik kirurškega oddelka. Svoje znanje in sposobnost je širil med bolniki daleč naokoli.

Počitka in miru primarij dr. Stane Strnad nikoli ni poznal. Nobena noč ni bila pretemna in nobeden kraj ni bil predaleč, kadar je šlo za bolnika. Klicali so ga sredi noči daleč tam gori pod Pohorje, na Graško goro, pod Uršljo in še marsikam drugam. Nikoli ni odrekel, odšel je in pomagal vsakomur, ki je bil pomoči potreben. Pri nikomur ni delal razlike, za njega je bil vsak njegov človek.

Primarij dr. Stane Strnad ima nesebične zasluge za razvoj in napredek slovenjegraške bolnišnice. Ko je leta 1957 postal direktor zavoda, je začel okrog sebe zbirati nove sodelavce. Še istega leta je pod svojim vodstvom ustanovil v bolnišnici transfuzijsko postajo. Leto dni zatem je bil usta-

novljen poseben otroški oddelek z lastnimi specialisti. Še leto dni pozneje so začeli graditi sedanjo stavbo kirurškoginekološkega oddelka. Leta 1961 je ginekološki porodniški oddelek postal samostojen. Zasluga primarija dr. Staneta Strnada za razvoj in napredek slovenjegraške bolnišnice je veliko. V 14 letih, ko je zavzeto vodil bolnišnico kot direktor, je vedno našel dovolj časa za bolnika in za zavod. Tudi danes ne miruje. Preveč časa je živel z bolnišnico, pa z ljudmi daleč na okoli. Sedaj je posebni svetovalec bolnišnice. Vsi, ki primarija dr. Staneta Strnada poznamo mu ob njegovi 75-letnici kličemo še na mnoga leta.

F. Jurač

(Nadaljevanje s 1. strani)

»Ko že govorimo o našem delu,« je pričela predsednica, »ne morem mimo tega, da ne bi povedala še nekaj o skrbi za kulturno in družabno življenje naših žena. Ob osmem marcu smo organizirale proslavo za bogatim kulturnim programom. Ogledale smo si razstavo ročnih del v galeriji Ars, poslušale nastop ženskega pevskega zbora ob spremljavi citer, pel nam je moški pevski zbor, vrhunec pa je bila izvedba monodrame »Lizika« z Mileno Muhičovo iz Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora. Proslave, ki smo jo zaključile še z družabnim večerom, se je udeležilo okoli 300 žena.«

Ko sem poslušal ta pogovor in mnenja obeh sogovornic se mi je nehote vrnila misel. Kaj bi bilo, če v Radljah ne bi bilo človeka, ki je pripravljen ogromno svojega prostega časa posvetiti ženam. Verjetno bi še vedno velika večina kmečkih žena čepela doma za štedilnikom in garala, garala, življenje pa bi teklo mimo njih in se jim izteklo, ne da bi spoznale, kaj je pravo življenje, ki pozna, ki mora poznati tudi še kaj drugega razen dela. To pa so naloge, ki se jih bo morala naša družba lotiti z vso resnostjo in ne prepuščati zadev posameznim entuziastom, ki so pripravljeni opravljati tako hvaležno delo.

Urednik

Dve izmed iniciatork izobraževanja kmečkih žena v Radljah: Tonka Modic in Anica Verdnic

VAŠ DELEGAT

Vinko Kadiš

Predsednik zbora delegatov v OK Dravograd, kmetijski proizvajalec in lastnik gozda iz Dobrave pri Dravogradu.

»Kakšni so bili občutki, vas lastnikov gozdov, ko ste pričeli razpravljati o organiziranju obratov za kooperacijo?«

»Ko smo pričeli razpravljati o organiziranju obratov za kooperacijo, smo na vse skupaj gledali z nezaupanjem. Danes, po več kot letu dni obstoja obrata, pa lahko trdimo, da nam je uspelo. Sami odločamo o gradnji cest, sprejemamo plane letnih posekov, letnega pogozdovanja površin, razpravljamo in rešujemo o prošnjah lastnikov — članov obrata — o poseku lesa za domačo uporabo.«

»Kako gledate na tiste lastnike gozdov, ki prodajajo les na črno izven obrata?«

»O tistih, ki prodajajo les mimo obrata, se pravi na črno, menim, da s tem škodujejo sebi in svojim sosedom. S tem zmanjšujejo sredstva, ki so potrebna za proizvodnjo. Tak način je sicer pot, po kateri lahko in hitro prideš do denarja, je pa protizakonit. Osebo sem proti taki prodaji, ker se zavedam, da s tem siromašimo obrat.«

Vinko Kadiš: Gledano v celoti, gospodarimo dobro.

»Zanima me, ali je celotno območje obrata zajeto v vašem zboru delegatov, se pravi, ali imajo vsi revirji svoje delegate?«

»Zbor je sestavljen tako, da ima vsak revir v njem svoje delegate. Tako je delegatsko pokrito celotno območje obrata. Odločanje v zboru, to lahko zagotovostjo trdim, je objektivno in realno. Rečem lahko, da so delegati zainteresirani za razvoj obrata. Med kmeti na našem območju je sicer nekaj takih, ki premalo razumejo potrebe obrata ter se premalo zavzemajo za njegov razvoj. Kljub temu lahko trdim da, gledano kot celota, gospodarimo dobro.«

Urednik

PREDSTAVLJAMO VAM

OBRAT ZA KOOPERACIJO DRAVOGRAD

3 + 1 = 4 — torej boste s tem spoznali vse štiri

Reportaž, v katerih vam je naš Viharnik poizkušal predstaviti naše TOZD, je za nami že precej. Ne bo trajalo dolgo, ko boste lahko spoznali zadnjo TOZD. Za gosta tokratne številke smo izbrali Obrat za kooperacijo Dravograd, po površini najmanjšega izmed štirih obratov. Ker nekako drži pregovor, da imajo starši najraje najmanjšega otroka — OK Dravograd sicer ni otrok uredništva — sem želel ta obrat predstaviti nekoliko drugače kakor ostale.

S fotografom sva se odpravila v Dravograd, od tam pa po dobri in lepo speljani gozdno-kamionski cesti proti Libeliški gori, kjer so bili na delu delavci obrata; skupina za vzdrževanje in nego gozdov ter skupina, ki je gradila cesto — med ostalim tudi priključek do kmeta, ki je moral do sedaj svoj les spravljati iz gozda kar dvakrat preko državne meje.

Nekako po sedmih kilometrih vožnje smo naleteli, z nama so bili direktor obrata tov. Zagorc Karel, revirni vodji revirja Libeliče in predsednik zbora delegatov — tovariša Knez Ferdo in Kadiš Vinko, na skupino, ki si je v strmem bregu grizla kolena pri pogozdovanju in čiščenju gozda. Ko smo lezli čez rob, se mi je nehote utrnila primerjava naših delavcev z gamsi, saj morajo imeti skoraj podobne lastnosti, kakor ti kralji pečin. Z delavci v skupini sem se zapletel v pogovor, medtem, ko je fotograf prav pridno pritiskal na sprožilec.

Pogovor se je vrtel okoli življenjskih in delovnih pogojev de-

lavcev v obratu. Pravijo, da pogrešajo tople obroke malice, da si sedaj kar vsak sam nosi malico s seboj. Zadovoljni so s prevozi na delo. Vsako jutro se zberejo na zbirnem mestu pol do

eno uro pred pričetkom dela in od tam se odpeljejo na teren. Povsod se sicer ne pripeljejo prav na delovišče. Včasih je treba precej pešati. Radovednost sicer ni lepa čednost — nisem si

mogel kaj, da jih ne bi vprašal, kako je z delom v zimskih mesecih? Še sreča, da so zadnje zime dokaj mile, so odgovorili. Da pa je sicer delo v zimskih (Nadaljevanje na 4. strani)

Kratek počitek po plezanju v strmini se dobro prileže, čeprav počivamo »pol« službeno

*Kronib Alib
Vajkabr Zvij
Grah Franc
Lek Vika*

*Jesnik Lenart
Kromit Lecom
Laznik Jozica*

(Nadaljevanje s 3. strani)

mesecih izredno naporno, da se zaradi mraza nalezajo boleznimi. Kljub zimskim delovnim oblačilom, so včasih prsti podobni — po trdoti — drevesnim deblom.

Sami so dejali, da si pogosto krepko grizejo kolena. Sam sem se lahko prepričal, da je njihovo delo presneto naporno, zato me je zanimalo, kako je z rekreacijo, predvsem z letnim oddihom v naših domovih. Priznati moram, da sem bil nad odgovori temeljito presenečen. Izmed osmih delavcev v skupini je samo eden, in to pred leti, letoval v Portorožu. Odgovor na vprašanje zakaj tako? Previsoke cene v naših domovih in prenizki osebni dohodki. Saj dobimo regres, je dejal eden, toda, če že grem na morje, želim tja oditi s celo družino. Na žalost, si tega ne morem privoščiti. Najbrž bi takšni odgovori veljali za večino članov te skupine. Ne morem si kaj, da ne napišem tudi njihovega predloga: regresiranje naj bo urejeno glede na število članov družine in na višino osebnega dohodka na člana. Menim, da bo moral o tej stvari nekaj reči še naš sindikat.

Vsaka stvar se enkrat konča in tako se je moral tudi naš razgovor. Saj veste — storilnost, produktivnost in take stvari. Ker že poizkušamo predstaviti obrat, smo se namenili še naprej, proti področju, kjer gradijo nov odsek ceste, ki bo s priključki povezal dvanajst kmetij z dolino. Imeli smo srečo. Srečali smo lastnika gozda, triinsedemdeset let starega Florjana Pšeničnika iz Libelič, ko je na traktor nakladal les. Nisem si mogel kaj, da ga ne bi »pobaral« kako so kmetje zadovoljni z obratom. »Sami ne bi mogli graditi ceste, ne izvoziti lesa, prevozi so bolj organizirani in tudi sečnja je organizirana strokovno. Veliko smo pridobili s tem, da o vseh stvareh odločamo skupaj z delavci obrata,« mi je zaupal Florijan.

Po nekaj sto metrih hoje smo najprej zaslišali ropot težkega motorja, nekaj kasneje pa tudi zagledali buldožer, ki se je zaganjal v zemljo, jo razrival in za njim je nastajala nova povezava okoli 12 kmetij z dolino. Radovednost mi ni dala miru, da ne bi vprašal voznika buldožerja, doma je iz Ptuj, kakšne stike ima s kmeti in kaj pravijo na novo cesto. »Dore vole so, da dobijo cesto. Tudi pijačo mi nosijo,« je lepo po ptujsko odgovoril.

Ker je bil prisoten tudi predsednik sindikalne organizacije na

Karel Zagorc: Letos bomo z dolino povezali dvanajst kmetij

Ferdo Knez: S kmeti se da dobro delati, če le imaš pravi pristop.

Florijan Pšeničnik; Libeliče: Sami ne bi mogli graditi ceste.

Franc Mohorič, buldožerist: Dobre vole so, ker bodo dobili cesto.

obratu, sva kar med potjo klepetala o delu organizacije. »Sprožili smo že vprašanje članstva kmetov v Sindikatu. Žal zakon o združenem delu prave rešitve ni prinesel. Postavlja se vprašanje, če je lahko kmet član dveh organizacij sindikata — pri obratu in pri Kmetijski zadrugi. Če pa je lahko član samo ene organizacije, je zopet vprašanje, v katero se naj vključi. Ta problem bo treba reševati na terenu s kmeti samimi,« je pripovedoval Ferdo Knez, ki pa je istočasno tudi revirni vodja revirja Libeliče. Zato me je zanimalo, kako je z lastniki in kakšne kontakte je z njimi vzpostavil. »S kmeti je treba najti skupen jezik in pravi pristop. Veliko je odvisno od posameznika in njegovega odnosa do lastnika gozda. Sam nimam problemov. Rečem lahko, da so naši kmetje toliko strokovno podkovani, da se da z njimi zelo dobro delati. Osebnost sem zadovoljen z delom in sodelovanjem s kmeti in upam, da so tudi oni zadovoljni z mano in

mojim delom,« je končal Ferdo Knez.

Najbrž pa predstavitev neke delovne organizacije ne bi bila popolna, če ne bi vanjo vnesli tudi nekaj o pogojih proizvodnje, obsegu in problematiki. O tem je pripovedoval direktor obrata tov. Karel Zagorc.

»Smo najmanjši obrat. Gospodarimo na površini 4369 ha pretežno iglastih gozdov. Področje je sicer večje, vendar gospodarji z 220 ha Kmetijska zadruga, na 1360 ha pa TOZD Gozdarstvo Radlje. Ti podatki niso najtočnejši, ker bodo šele v letošnjem letu končali z delom naši taksatorji. Na tem območju je 610 kmetij s povprečno 7 ha gozda na kmetijo. Za letošnje planiramo neto blagovnega prometa v višini 11.800 m³ iglavcev in 600 m³ listaycev. Za domačo uporabo pa imamo planirano 1200 m³.

Opazamo, da površine naraščajo. Vzroki za tako stanje so v ostarelosti posameznih kmetov, ki opuščajo kmetijsko proizvodnjo. Opuščeni travniki in njive

pa se pogozdujejo. Tako so se v desetih letih povečale površine za 10,1 %.

Zanimivo je to, da ponekod ugotavljajo, da imajo preslabo razvito cestno omrežje. Pri nas smo v približno 15 letih zgradili okoli 150 km cest. Danes je še okoli 30 kmetij brez cestne povezave z dolino in zaradi tega bo potrebno zgraditi še okoli 20 km cest. Od tega imamo letos planirano izgradnjo 11 km cest.

Cepprav ceste nedvomno prinašajo ogromne možnosti za razvoj kmetijstva in gozdarske proizvodnje, pa so se na našem območju prav zaradi razvitega cestnega omrežja pojavili določeni problemi. Zakaj gre? Ceste so prinesle hiter razvoj kmetij in modernizacijo kmetijske proizvodnje. Vse to precej stane. Pojavili so se močni pritiski na dovoljeno sečnjo za domačo uporabo. Ker imamo to planirano, se je precej »dobro razvila« prodaja na črno.

To, da smo mali obrat pa nam povzroča tudi težave, ki jih na drugih obratih ne čutijo. Premali smo, da bi lahko imeli svojo mehanizacijo za vzdrževanje cest, strokovnega kadra imamo tako malo, da ne moremo deliti dela in se specializirati. Zato smo prisiljeni da se vsi ukvarjamo z vsemi opravili.

Še nekaj je, kar moram omeniti. To so poslovni prostori. Prostore imamo praktično v dveh stavbah. TOZD Gozdarstvo Radlje gradi nad postajo v Dravogradu svojo poslovno stavbo, v kateri bomo dobili svoje prostore tudi mi. S tem pa bomo tudi dobili pogoje za normalno delo.

Pogovor je zašel tudi na področje prirastka in gojenja gozdnih površin.

»Točnih podatkov sicer še nimamo. Omenil sem že, da bodo letos taksatorji končali z delom. Podatek iz leta 1958 pa nam govori, da so znašale lesne zaloge 899.883 m³, leta 1968 pa že 954.886 m³. Tudi za leto 1978 pričakujemo, da bo lesna zaloga narastla. Prirastek pa je znašal 1958. leta 4,5 m³ na ha pri iglavcih in pri listavcih 0,5 m³. Za celotno površino znaša letni prirastek 22.857 m³ na ha,« je končal s pripovedovanjem tov. Zagorc. Končal zato, ker se mu je mudilo na teren, kjer so OK-jevci organizirali akcijo pogozdovanja z učenci osmih razredov osnovne šole Dravograd.

S tem pa sem moral končati svoje pisanje, saj sem se priključil gozdarjem pri akciji pogozdovanja. Vendar, dragi bralci ne (Nadaljevanje na 5. strani)

TOVARNA POHIŠTVA PREVALJE

TOVARNA VEČA ZMOGLJIVOSTI

V lanskem letu so pričeli z novogradnjami z namenom, da povečajo letno proizvodnjo SUMO furniranih vratnih kril. Omeniti pa moramo, da sodeluje pri teh gradnjah kot so-kreditor tudi Železarna Ravne. Za njene potrebe so zgradili obrat za proizvodnjo lesene embalaže.

V zaključni fazi gradnje je temperirnica za umetno sušenje lesa. Ko bo dograjena bodo lahko v njenih prostorih zadrževali okoli 350 m³ umetno sušenega lesa za lastno uporabo, delno pa za potrebe ravske železarne, oz. za proizvodnjo lesene embalaže.

V začetni fazi gradnje je tudi manjša nova sušilnica, ki pa, ko bo dograjena, ne bo za-

dovoljila vseh potreb po sušenem lesu, glede na dokaj visoko postavljen plan letne proizvodnje. Se vedno bodo morali Prevaljčani iskati usluge, oz. sušiti les pri OZD v bližnji okolici. S suhim lesom bodo imeli težave tako dolgo, dokler ne bodo investirali v sušilnico s takimi kapacitetami, kakor jih narekuje letni plan. Iskanih teh uslug drugod pomeni dodatne stroške pri proizvodnji in vpliva na končni rezultat poslovanja tovarne pohištva. Da bi le nekoliko omilili problem sušenja lesa, pripravljajo lokacijo za odprto skladišče za naravno sušenje lesa in, ko bo dograjeno in urejeno še to, bo bistveno pozitivno vplivalo na tekoče poslovanje.

(Nadaljevanje s 4. strani)

mislite, da je reportaža napisana v enem dnevu, kakor bi se dalo iz teksta razbrati. Potrebna sta bila dva »bojna pohoda« na terene v okolici Dravograda. Upam, da vam je takšna, nekoliko spremenjena oblika predstavitev obrata dobrodošla sprememba pri branju, ki bi sicer lahko postalo enolično.

Urednik

ZAHVALA

Kolektivu Gozdarstva — obrata za kooperacijo Ravne se iskreno zahvaljujem za darovani venec in izraze sožalja ob smrti mojega očeta.

Posebej se zahvaljujem direktorju Logar Jožetu za veliko razumevanja.

Alojzija Žmavcer

PORTRET SODELAVCA

Vili Vravnik

Visoko tam zgoraj, pri Srebniku na Ojstrici, se je leta 1932 rodil kot prvi otrok v družini. Za njim so se rodili še štirje; dva brata in dve sestre. Oče je bil celih 36 let gozdni delavec. Ker je bil takrat zaslužek slab, so morali otroci že zgodaj priti za delo. Zato naš gost nima lepih spominov na otroška leta. Danes je Vili Vravnik zaposlen pri obratu za kooperacijo Dravograd. Srečala sva se v bližini Bečlove domačije, na dan, ko je imel v gosteh učence 8. razredov osnovne šole Neznanih talcev Dravograda. Pogozdovali so, midva pa sva sedla na štor in jela klepetati.

Nasmejan in veder obraz Vili mi je dal slutiti, da imam pred sabo iskrenega sogovornika, ki v sebi ne skriva ničesar, ki rad pove tisto, kar mu je v ponos in tisto, kar ga »žuli«.

»Če bi prišel z zgodbo svojega življenja pri otroških letih, se nimam z ničemer pohvaliti. Težko je bilo takrat življenje. Odraščal sem skupaj z mlajšima bratoma in sestrama tam zgoraj na Ojstrici —

pasel živino, hodil v šolo, se podil po strmih rebrih Ojstrice. To je bilo naše razvedrilo, zabava in delo. Delo — tega ni nikoli zmanjkalo. Oče, ki je slabo zaslužil, nam ni mogel zagotoviti kruha. Ja, slab je bil takrat zaslužek, pa težki delovni pogoji. Pa vendar smo živeli...«

Tako je pripovedoval o svoji mladosti Vili.

»Dve leti pred odhodom k vojakom, leta 1952, sem se zaposlil. Oče je mnogo pripovedoval o delu v gozdu. Po njegovem pripovedovanju sem gozd in delo v njem vzel ljubiti jaz. Moje prvo delo je bilo v gozdu. Po vrnitvi od vojakov, leta 1954, sem se ponovno vrnil med gozdne delavce. Delo v gozdu je lepo in mnogo bolj zdravo kakor v kakšni tovarni. Res je, da smo izpostavljeni vremenskim neprilikom, kar se nam v starih letih kaže v obliki revme, ki presneto grdo trga po kosteh.

Vili je invalid tretje stopnje. Zbolel je za poklicno boleznijo, ki je posledica tresljajev pri delu z motorno žago. »Se-

za gospodarstvo in ohranitev okolja, o gojenju jim je spregovoril tov. Andrej Šertel, prav tako pa so lahko opazovali pri delu sekača, ki je z motorno žago posekal in skrojil smrekovo deblo.

Učenci so pogozdovali precej strmo reber, ki pa mladim nogam ni delala prevelikih težav. Kot bi »mignile«, in že so bile vse sadike tam, kamor so bile namenjene. Upamo lahko, da bodo tudi uspevale tako dobro, kakor so bile hitro posejane.

Posnetek iz pogozdovanja

Cesta — okno v lepšo bodočnost in razvoj

Vili Vravnik: Oče nas navdušil tako, da delamo vsi trije bratje v gozdarstvu.

daj delam pri gojenju. Tudi to delo je lepo in zanimivo. Sem delovodja skupine za gojenje in rečem lahko, da se v skupini izredno razumemo — to pa je največ in najlepše, kar si pri delu lahko želiš.

(Nadaljevanje na 5. strani)

MLADI LESNE MED VOJAKI V MARIBORU

Na pobudo koordinacijskega sveta ZSMS LESNE, je bilo v soboto 21. maja organizirano tovariško srečanje mladine LESNE in vojakov mariborskega garnizona Franca Rozmana Staneta. Skupno z našimi mladinci so vojake obiskali tudi mladinci iz občin Ravne in Dravograd ter rezervne vojaške starešine iz obeh občin.

Ob prihodu v garnizon sta mlade sprejela podpolkovnik Lakič in podporočnik Drandič, predsednik mladine mariborske garnizije ter jima zaželela dobrodošlico in prijetne ure v družbi vojakov.

Obiskovalci so si ogledali kasarno in njeno oborožitev, se pomerili z vojniki na športnem področju v odbojki in nogometu. Vojaki pa so jim v svojem klubu pripravili krajši kulturni program, katerega se je udeležil tudi borec in udeleženec ustanovnega kongresa KPS na Čebinah Ivan Gorjup. Gostom, vojakom in brigadirjem, ki gradijo v Mariboru športne objekte za vse armadno srečanje, je orisal delovanje tov. Tita pred vojno in v času NOB.

Oboji, naši mladinci in vojniki, so sklenili, do bodo ta srečanja postala tradicionalna.

F. JURAC

ČLOVEK ... DELO ... KULTURA ...

Pismo Prešernove družbe

Za nami je leto knjige, prav bi bilo, da bi leto knjige ostalo še letos, prihodnje leto, pa še Stoletnica Cankarjevega rojstva in spominski letnici na našo moderno, na Ketteja in Kosovele, so nas zadolžile za knjigo — predvsem za tisto knjigo, ki smo jo dolžni dati ljudstvu. Pravi dedič naše preteklosti je ljudstvo, to je naš delovni človek, ustvarjalec vseh vrednot in dobrin, tako kulturnih in gmočnih.

Prešernova družba je prav gotovo tista knjižna institucija pri nas, ki ji je naloženo, da goji in razvija najbolj plemenito kulturno in izobraževalno knjižno tradicijo na Slovenskem. Nenehno se moramo zavedati, da z doseženim ne moremo biti zadovoljni, da nas čaka še veliko dela in da se mora založniško delo, skladno z razvojem naše družbe, nenehno razvijati.

Prešernova družba je v preteklem letu veliko storila, da bi prek socialistične zveze in sindikatov oživila in na novo razvila poverjeniško mrežo. Dosedaj so v 50 občinskih sindikalnih svetih imenovali poverjenike Prešernove družbe, katerih glavna naloga je organizacija zaupniške mreže po

delovnih organizacijah. Zavedamo se, da se v enem letu ne da storiti vsega, vendar z dosedanjimi rezultati ne moremo in tudi ne smemo biti zadovoljni. Akcija traja že skoro leto, pa v 10 občinskih svetih še niso imenovali poverjenikov Prešernove družbe, novih zaupnikov po delovnih organizacijah pa je komaj 73. Tako stanje ni zadovoljivo in z dobro in organizirano akcijo lahko močno povečamo število naročnikov.

Predlagamo vam, naj občinski sindikalni sveti skupaj z aktivom Prešernove družbe (kjer je ta formiran) skličejo sestanek zaupnikov, na katerem bi se dogovorili o problemih in nadaljnjem delu. Priporočamo vam, da bi bili ti sestanki od 10. junija, saj je 30. junij rok za predplačilo, ko naročniki dobijo poleg redne zbirke še nagradno knjigo.

Prosim, naj bi nas organizatorji pravočasno obvestili, kdaj in kje bodo ti sestanki, da se jih bo po možnosti udeležil tudi naš predstavnik.

Želimo vam veliko uspehov v vaših prizadevanjih in vas tovariško pozdravljamo.

Prešernova družba,
predsednik: Ivan Potrč

Vsebina in oblike kulturnega delovanja v TOZD

3

4. POVEZOVANJE POTREB IN INTERESOV DELAVCEV Z DEJAVNOSTJO KULTURNIH ORGANIZACIJ IN USTANOV

Vseskozi se ugotavlja, da so vezi, ki združujejo interese in delo delavcev temeljnih in drugih organizacij združenega dela s kulturnimi organizacijami in ustanovami v krajevni skupnosti, mestu in občini trdne in številne. Res pa je tudi, da so primeri, ko pa te vezi le niso tako vzajemne kot bi želeli. Zato bo naloga kulturnega animatorja, da bo osvetlil in vzpostavil neposredno sodelovanje z naslednjimi dejavnostmi:

- dejavnost muzejev in galerij;
- dejavnost gledaliških ustanov;
- dejavnost glasbenih ustanov;
- dejavnost kulturnih organizacij.

Za vsako izmed teh področij bo moral animator izdelati načrt sodelovanja, upoštevajoč posebne oblike in metode dela, ki bodo morale biti sestavni deli samoupravnih sporazumov ustanov in organizacij, seveda s posebnim poudarkom na materialni soodvisnosti za izvedbo posameznih kulturnih akcij.

5. KULTURNO-IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST

Kulturno-izobraževalne ustanove in kulturno-prosvetne organizacije se morajo s svojimi izobraževalnimi načrti skupaj z drugimi vključevati v načrt splošnega dopolnilnega in kulturnega izobraževanja delavcev. Sama Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije je doslej vršila pomembno vlogo pri organiziranju najrazličnejših

predavanj, seminarjev, tečajev itd. Odslej naprej pa se bodo tudi kulturni animatorji morali še tesneje povezati s šolami, delavskimi univerzami in kulturnimi ustanovami v okviru sindikalne organizacije. Skratka, vzpostaviti bo potrebno tesno izobraževalno povezavo med neposrednimi proizvajalci in nosilci kulturnih dejavnosti. To pa bo tudi dobra osnova za kasnejše razpravljanje o načrtih samoupravne interesne skupnosti za kulturo, da bo le-ta zavzela svoje pravo mesto in da ne bo noben samoupravni sporazum podpisan brez temeljite razprave med delavci, obenem pa si bodo delavci tudi ustvarili priložnosti za čim večje srečavanje z delavci v kulturnih organizacijah in ustanovah.

6. RADIO, TELEVIZIJA IN FILM

Radio, televizija in film so brez dvoma mediji, ki imajo največ poslušalcev in gledalcev. Njihova informativna in vzgojna moč je med vsemi oblikami posredovanja kulturnih vrednot največja. Ugotavlja pa se, da je vpliv delavcev v združenem delu na njihovo programsko politiko minimalen. Zato bo osrednja naloga organizacij sindikata in kulturnih organizatorjev, da bodo ustvarili pogoje (srečanja, ocene, razprave, pogovore, premiere itd.) za neposredno vplivanje na programske usmeritve in vsebinske kriterije delavcev na radiu, televiziji in v filmski proizvodnji ter v kinematografskih organizacijah.

Literatura: Priročnik za organizatorje kulturnega življenja.
Izdala ZKPO Slovenije.

Niko R. Kolar

Slovo od JEDLOVČNIKA!

Dne 21. februarja tega leta je močno odjeknilo po Javorju. Traktor je zopet zahteval svoj davek, katerega le prepo-gosto terja. Smrtno se je ponesrečil Kompan Simon, p. d. Jedlovčnik.

Smrt je iztrgala gruntu gospodarja, vrstam lovcev dolgoletnega lovca, saj je bil član zelene bratovščine že od mladih let.

Mogočen glas traktorja še nenehno spominja na pokojnega gospodarja. Traktor, ki je povzročil smrt bo še naprej oral, vozil les v dolino, toda brez Jedlovčnika. Globoka zasnežena gaz je nemo zijala in ostala pu-sta in zapuščena, za sprevedom, ki je posled-njič spremil pokojnika na njegov zadnji dom. Počiva sredi gozdov, sredi zelenih planin, ki jih je zelo ljubil. Kajti tam v Javorju, kjer je mir si je poiskal svojo živ-ljenjsko tovarišico.

To spomlad ni več užival vonja dišečih

Kompan Simon — Jedlovčnik

brazd. Ponujale so se in vabile gospodarja, ven-dar njega ne bo nikoli več. Ne to ne druge spo-mladi.

Ne bo več občudoval zahajajočega sonca, ki je božalo njegov grunt. Sonce se bo s svojimi žarki dotaknilo le gomi-le, ki je ostala v spomin na vedno vedrega Kom-pan Simona.

Lahka mu bodi KO-ROŠKA ZEMLJA.

V. Gerl

ŠPORT IN REKREACIJA

ŠPORTNE IGRE LESNA 1977 KEGLJANJE

Slovenj Gradec, 24. aprila 1977

Na Slovenj Graškem kegljišču je bilo v organizaciji TOZD Transport in servisi in v tehnični izvedbi Kegljaškega kluba Slovenj Gradec, tekmo-vanje naših TOZD in OK v kegljanju.

Udeležba je bila dobra saj je nastopilo 15 moških in 3 ženske ekipe s skupno 80 tekmovalci.

Rezultati:

Moški posamezno:

1. Kopmajer Edo, OK Ravne	226 kegljev
2. Oder Vlado, skupne službe	220 kegljev
3. Ledinek Ivan, Nova oprema	214 kegljev
4. Sinrajh Viktor, TOZD gozd. Črna	211 kegljev
5. Lavko Jernej, TP Prevalje	204 keglje
6. Bukovec Franc, TIP Otiški vrh	202 keglja

Ženske posamezno:

1. Mlačnik Nada, TP Pameče	195 kegljev
2. Oprešnik Ana, skupne službe	158 kegljev
3. Krof Tilka, TP Prevalje	149 kegljev

Ekipno moški:

1. Nova oprema	990 kegljev
2. Skupne službe	949 kegljev
3. OK Ravne	948 kegljev
4. TIP Otiški vrh	928 kegljev
5. TOZD gozdarstvo Črna	904 keglje

Ekipno ženske:

1. TP Pameče	454 kegljev
2. Skupne službe	397 kegljev
3. TP Prevalje (2 tekmovalki)	292 kegljev

Športne igre LESNA 1977 se nagibajo v drugo polovico. Po štirih tekmovalnih disciplinah ugotavljamo, da je zanimanje za tekmo-vanja v TOZD iz leta v leto večje, da raste število nastopajočih, prav tako pa tudi število ekip. Do sedaj se nobenega tekmo-vanja ni udeležila le TOZD Centralno lesno skladišče.

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

Rezultati do sedaj izvršenih tekmovanj kažejo, da bo boj za prvo mesto še zelo trd.

Za orientacijo vsem nastopajočim ekipam objavljamo trenutno stanje na tabeli:

Zenske:

Mesto:	TOZD	Št. točk
1.	DSSS	30
2.	TP Pameče	21
3.	TIP Otiški vrh	19
4.	Nova oprema	18
5.	OK Slovenj Gradec	15
6.	TP Prevalje	13
7.	Transport in servisi	8

Moški:

1.	Nova oprema	86
2.	Gozdarstvo Črna	72
3.	TIP Otiški vrh	62
4.	Gozdarstvo Mislinja	59
5.	OK Ravne	58
6.-7.	TP Pameče	57
6.-7.	Gradnje in turizem	57
8.	Skupne službe	56
9.	Transport in servisi	43
10.	OK Slovenj Gradec	41
11.	Zaga Mislinja	38
12.	TP Prevalje	37
13.	Gozdarstvo Slovenj Gradec	31
14.	Zaga Otiški vrh	26
15.	Zaga Vuhred	25
16.	Zaga Mušenik	24
17.	Gozdarstvo Radlje	21
18.-19.	TO Podvelka	15
18.-19.	TP Radlje	15
20.-21.	OK Dravograd	10
20.-21.	OK Radlje	10

Janez Kozelj, dipl. ing. gozd.

KMETJE KOOPERANTI

Da bi tudi vi lahko preživeli nekaj dni ob našem lepem Jadranu je komisija za rekreacijo in počitniške domove pri Lesni Slovenj Gradec sklenila, da lahko po ceni, ki je določena za člane kolektiva letujete tudi vi, kmetje kooperanti.

Možnosti oddiha imate v naslednjih krajih:

- počitniški dom Filip Jakov
- počitniški dom Portorož
- camp naselje Selce
- camp naselje Valovine pri Puli
- camp prikolic Novigrad

V vseh domovih in camp naseljih so izmene 7-dnevne, razen v počitniškem domu Filip Jakov, kjer so izmene vsakih 10 dni.

Cene letovanja so:

	Filip Jakov	Portorož	Pula	Selce
člani kolektiva	90,00	90,00	90,00	70,00
otroci od 2-10 let	60,00	60,00	60,00	45,00
tuji nad 10 let	120,00	120,00	120,00	90,00
tuji od 2-10 let	80,00	80,00	80,00	60,00
tuje družine	140,00	140,00	120,00	90,00

Cena za 4-5 posteljne camp prikolic je 80,00 din dnevno ne glede na število članov.

Zelimo vam prijetno letovanje!

Ljuba Marzel

DOBRA TURISTIČNA PONUDBA

Lačen državljani stopi v restavracijo. Sedi za mizo in čaka, čaka in dočaka.

Na vprašanje, kaj imajo za jest, ne dobi odgovora.

»Ali imate morda čevapčiče?« poizkuša ponovno.

»Ne čevapčičev nimam, imam pa avtobus,« mu ponudi natakarica.

Užaljeni gost si je zaželel vlak na žaru.

(Če ga je dobil in kako ga je prežvekoval, če ga je dobil, na žalost, ne vemo.)

Glasilo »VIHARNIK« izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija, o. sol. o. Ureja uredniški odbor: Ludvik Kotnik, Ivan Dretnik-Ajžnik, Jože Stres, Jože Gosak, Rok Funtek, Andrej Šertelj, Jurij Šumecnik. Odgovorni urednik Mitja Schön-

dorfer, predsednik uredniškega odbora: Andrej Šertelj. Tehnični urednik: Bruno Znidaršič. Naklada: 4620 izvodov. Fotografije za to številko je prispeval Franc Jurač. Kličite in tisk: CGP Mariborski tisk, TOZD Tiskarna, Tržaška cesta 14, 62000 Maribor, 1977.

Delavski svet TOZD TRANSPORT IN SERVISI Slovenj Gradec

RAZPISUJE

- 5 prostih učnih mest avtomehanik
- 2 prosta učna mesta ključavničar

Pogoji:

Uspešno končana osnovna šola

Prijave in dokazila o šolski izobrazbi pošljite do 30. 6. 1977 na naslov

LESNA SLOVENJ GRADEC
TOZD TRANSPORT IN SERVISI
SLOVENJ GRADEC

DVA O ZAKONU O ZDRUŽENEM DELU

V neko delovno organizacijo pride funkcionar. Po razgovorih z delavci se oglasi pri direktorju:

»Tov. direktor, kako to, da vse do danes v vaši organizaciji še niste naredili prav ničesar, da bi uredili dohodkovne odnose?«

»Kako da ne, se začudi direktor, saj smo vendar prejšnji teden zvišali odkupne cene.«

V knjigarno stopi možakar, se postavi pred prodajalko in poprosi: »Tovarišica, ali imate pri vas knjigo Zakon o združenem delu?«

»Ne, žal, tega nimamo, odgovori prodajalka. Imamo pa knjigo 'Naredi si sam'.«

Če solza umre!

Najhuje je, če solza ti umre,
ko solzno nič več ni oko.
Če tudi trga ti bol srce,
v oko solza nobena ne privre.

O solza zbudi se
zalij oko mi žalostno,
da v prsih ne bo tako hudo.

S solzami bolečina vsa se zlije,
v solzah grenkih žalost vsa se skrije.

V. Gerl

(Nadaljevanje s 5. strani)

Vili pripoveduje, kako si je v Dravogradu kupil hišo, pa si je moral iz varnosti s težko prihranjenim denarjem zgraditi novo. Okoli hiše ima nekaj zemlje tako, da lahko redi kravo in dve svinji. »Vsega nam pa le ni potrebno kupiti, saj z ženo nekaj pridelava doma. Pa tudi po 'šihu' je treba nekaj delati.«

Veliko bi lahko še napisal o nasmejanem in vedrem Viliju, ki je med sodelavci priljubljen.

»Ne bom menjal službe. Gozdu bom zvest do svoje upokojitve. Ljubim go dove in življenje v njih. V njih mi je potekala mladost. Ni lepšega kakor med delom poslušati petje ptičev, ali na gozdni jasi zagledati srno z mladičem. Sem ljubitelj divjadi, zato me gozd še bolj privlači...«

Ko sva si stisnila roke in se poslovila, sem ga pobaral kaj si želi.

»Nič ni lepšega na svetu, kakor je zdravje. Če je človek zdrav, je najbolj bogat. In tega si želim tudi jaz.«

F. Jurač